

Sygn. akt II KK 159/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **S. W.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 lipca 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 13 kwietnia 2010 r.

**uchyla zaskarżony wyrok w części nakładającej na S. W.
obowiązek naprawienia szkody (punkt 3 wyroku).**

UZASADNIENIE

Po uwzględnieniu wniosku prokuratora złożonego w trybie z art. 335 § 1 k.p.k., Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2013 r., sygn. akt ... 1401/10, uznał S. W. za winnego tego, że w dniu 29 marca 2006 r. w K., działając

w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził S. Bank S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 57 966,10 złotych, w ten sposób, że podczas zawierania umowy kredytowej na zakup pojazdu marki Opel Astra III, złożył niezgodne z prawdą pisemne oświadczenie o zatrudnieniu, dotyczące okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania kredytu, to jest za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

W punkcie 3 wyroku Sąd na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego S. Bank S.A. kwoty 57 966,10 złotych, w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 20 kwietnia 2010 r.

Kasację od powyższego wyroku wniosła Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżyła wyrok na korzyść skazanego S. W., w części nakładającej na niego, na podstawie art. 72 § 2 k.k., obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem (pkt 3 wyroku). W kasacji zarzucono wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie bez rozprawy i wydaniu wyroku zgodnego z tym wnioskiem, w wyniku czego doszło do zobowiązania S. W. do naprawienia szkody wyrządzonej poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty, przekraczającej rzeczywistą wartość szkody, wynikłej bezpośrednio z popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu.

Rzecznik Praw Obywatelskich wniosła o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w K. w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna. Niewątpliwie sąd rozpoznający wniosek prokuratora złożony na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. zobowiązany jest do wnikliwej oceny tego wniosku pod kątem jego zgodności z prawem i faktami ustalonymi w konkretnej sprawie. Mimo istotnych

uproszczeń w procedowaniu, sąd nie jest przy tym zwolniony od analizy zgromadzonych w sprawie dowodów. W sprawie S. W. sąd powinien zbadać, jaka szkoda w rzeczywistości spowodowana została przestępstwem przypisanym oskarżonemu. W wyniku zaniechania tego obowiązku doszło do zobowiązania oskarżonego do naprawienia szkody w wysokości odpowiadającej kwocie uzyskanego kredytu. Tymczasem wraz z zawarciem umowy kredytowej, tytułem jej zabezpieczenia doszło do przewłaszczenia samochodu na rzecz banku, zaś po ustaleniu, że nie doszło do zachowania warunków umowy kredytowej, wydano przedmiotowy samochód bankowi (k. 242 akt). Niewątpliwie zatem, przynajmniej w części, szkoda banku została zrekompensowana, czego nie uwzględniono w zaskarżonym kasacją wyroku, zobowiązując oskarżonego do naprawienia szkody w kwocie odpowiadającej całości udzielonego kredytu. Okoliczności związane z przejściem samochodu przez bank opisane zostały w akcie oskarżenia i wynikały z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

W tej sytuacji uznać należy, że doszło do naruszenia prawa opisanego w kasacji. Naruszenie to ma charakter rażący i niewątpliwie istotnie wpłynęło na treść wyroku, naruszając interesy S. W. Orzeczenie wydane przez Sąd Najwyższy ograniczyło się przy tym do uchylenia punktu 3 zaskarżonego kasacją wyroku. Brak podstaw do wydania orzeczenia o charakterze następczym, zwłaszcza do skierowania sprawy do ponownego rozpoznania albowiem w sprawie minął już wyznaczony okres próby oraz kolejnych 6 miesięcy i zgodnie z art. 76 § 1 k.k. doszło do zatarcia skazania.

Mimo zatarcia skazania natomiast uwzględnienie kasacji i uchylenie części zaskarżonego nią wyroku uznać należy za konieczne wobec spornego charakteru interpretacji przepisu o obowiązku naprawienia szkody w kontekście przedawnienia tego obowiązku. Wprawdzie fakt niewykonania zobowiązania do naprawienia szkody nie może już stanowić podstawy zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności wymierzonej S.W., niemniej istnieją poglądy pozwalające na przyjęcie, że zawarte w wyroku orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody pozostaje elementem orzeczenia traktowanym tak, jak orzeczenie co do roszczenia majątkowego.

Nie wypowiadając się co do zasadności takiego rozumienia charakteru orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody i co do tego, który z przepisów określałby ewentualnie termin przedawnienia wykonania tego zobowiązania, nie można wykluczyć przyjęcia takiej korzystnej z punktu widzenia pokrzywdzonego interpretacji i prób egzekwowania od S. W. należności w kwocie nieodpowiadającej wysokości szkody. Próby takie zostały zresztą podjęte w przedmiotowej sprawie, a Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 17 września 2013 r. nadał na wniosek wierzyciela klauzulę wykonalności orzeczeniu z punktu 3 zaskarżonego kasacją wyroku, zaś w dniu 12 grudnia 2013 r. wydał dalszy tytuł wykonawczy, aby wierzyciel ustanowił hipotekę na nieruchomości dłużnika w związku omawianym orzeczeniem.

W tym stanie rzeczy należało uchylić wadliwą część zaskarżonego kasacją wyroku.